

A „KELET” előfizetési díja:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva	
Égész évre	16 frt.
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy hóra helyben	1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.	

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főter 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESEBB CÍKKEK DIJZATNAK.
Kéziratok nem adatkak vissza.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Kolozsvár, 1879. április 26.

Az ünnepnapok nemzetekre nézve is a megnyugvás napjai, mikor a munkás ember is visszatérhet heti fáradsalmaira. Sulyos fáradsalmak és nehéz munka nagy hete volt a nemzet életében azon idő, a mely után mi a királyi pár ünnepét értük. De a mennyivel kínosabb volt a munka és sulyosabbak a népek életében csak napoknak számítható évek, annál nagyobb a siker és édesebb e megnyugvó ponton a visszatérés.

Nem a királyi fénynek való tömjenezés, nem a rabszolgai hízlekedés mondatja velünk azt, hogy valóban ritka uralkodónak jutott az a szép szerencse, hogy népe oly osztatlan örömmel s oly őszinte hálaérzettel osztozkodott családi ünnepében, mint a királyi pár ez ünnepén Magyarország tette. Hiszen, ha mesterséggel igyekezett volna is a magyar emelni az alkalomra a korona fényét és felköltetni az uralkodó iránt a hódoló érzelmeket, akkor is csak annak fa párnak emelné ragyogó nimbuszát, mely törvény szerint a nemzet képviselője és ez ország erejének és hatalmának élő jelképe, ugy is csak magát tisztelte volna meg a nemzet saját királyában. De ez a láng és fény nem volt mesterséges görögűz, hanem a szív igaz érzelmének fellobbanása, mert ez alkalommal nemcsak udvari ceremóniában vett részt a nemzet, hanem saját feltámadásának, visszanyert új alkotmányosságának ünnepe volt ez, melyből önként ébredt az öröm és hála a királyi pár ünnepén.

A mint nem volt párt Magyarországon, mely ne hajtott volna fejet egy Deák Ferencznek a haza iránti feljethetetlen érdemei előtt s a mint a nagy grászbán fa nemzet anyjának koszoruján kezdve ama nevezetes czíruságig összeolvadt a kegyelet, ugy ez örömnök ünnepén alig volt szív a négy folyó mentén, melyben ne ébredett volna fel az igaz hála és hódolat érzelme.

Ha igaz, hogy Deák Ferencz nélkül nem érte volna el 1867-et a magyar, akkor is az való, hogy Ferencz József király és Erzsébet királynő nélkül Deák Ferencz nem érhette volna el, a mit számunkra kivívott. Legyenek bármily eltérők a nézetek jelenlegi állapotaink megítélése felett, mondjuk nyomor uralkodik, a nép elgütlelt, pénzügyi viszonyaink kedvezőtlenek, közéletünk soknemű betegségben szenved, mi általánosságban mindezeket nem tagadjuk; de azért mégis megbecsülhetetlen nagy kincs az, a mit a nemzet az uralkodó pár kezéből vett. Alkotmányosságunk e kincs, mely-

nek eléréséért három századon át küzdött a nemzet. Ez alkotmányosság fennállását, magunkalkotta törvényeink betűszerinti tiszteletbentartását és végrehajtását nem tagadhatja a haza egyetlen alattvalója sem s innen eredt az osztatlan hála.

A király megadta nekünk, a mit adhattott, a nélkülözött jogot az önrendelkezésre. Az pedig, a mi keseríti a nemzetet, saját hibából, hátramaradottságából s a sors mostohaágából eredt. Megnyertük jogainkat, de valljuk meg, nem tudunk bánni velők. Az uralkodó párnak mi csak jót köszönünk, a mi rosszat 1867 óta értünk, magunknak tulajdonítsuk.

Az ünnepnapokat azonban a munkás napok követik s ránk nézve valóban rég eljött a hiábavaló szószátyárkodás, kiesinyes pártoskodás üres, zaj és légbe puffkító lárna nélkül való munkásság ideje. Nem beszélni, hanem tenni önzéstelenül a hazáért, megteremteni ez országnak kereskedelmét és iparát, hogy legyen ereje megvédelmezni szerzett jogait, ezek a becsületes magyar honpolgár feladatai. Tanuljunk az uralkodópártól, tanulja meg a nemzet boldogítani magát, mint a hogy az uralkodó pár boldogítani akart és akar bennünket.

A budapesti ünnepélyek.

1879. április 24.

Ma hajnalban a katonai laktnyák körül ünnepélyes riadó tartatott a katonai zenekarok játékaival. Az összes középületeken, a lánczhídon, a kikötők és gőzhajók árbocain, valamint a Gellérthegy várácsán kitűztettek a lobogók, a konzulok lakásain zászlószálók lengenek, ugyisintén több magánházban. Az iskolák szünnetelnek, a szegények megvendégeltetnek, minden templomban hálaadó isteni tisztelet tartatik. Igen ünnepélyes volt az isteni tisztelet a budai várkapornában, a hol a tábornoki kar volt jelen; továbbá a pest-belvárosi plébánia-templomban és a ráczvárosi templomban, melynek közelében mozsarak durrogása jelző az ünnepély egyes részeit. Legfényesebb alakot öltött az ünnepély a ferenczvárosi templomnál, miről alantabb szólnak.

A ferenczváros ma ünnepi díszet öltött. A soroksári-utca egész hosszában fel volt bogózva s már kora reggel hullámzott a közönség a Bakács-térre, melyen a gyönyörű új templom áll.

Az ég reggel 7 óra körül erősen be volt borulva. A templom nyulánk tornyának keresztje

- Mit nevezsz? kérdezte Pivier asszony.
- A mai tanóra gondolatot vissza.
- Tehát nagyon furcsa volt?
- Meglehetősen . . .

Adeodat igyekezett másra fordítani a beszédet, de anyjának kíváncsisága sokkal inkább fel volt izgatta, semhogy meghátrálna a fia zavara előtt:

- Beszélj világosan; tudni akarom, mi volt tárgya azon annyira mulatságos tanításnak.
- Didó történetét fordítottuk.
- Didót? hát az ki?
- Egy királynő, mama.
- Egy királynő, nős aztán? . .
- Hisz tudod jól mama, no . . . Ott a barlangba Enéással . . .
- Enéással?
- Igen, a trójai herceggel . . .
- Az anya szigorú pillantást lövellt Adeodatra s szárazon felelt:
- Én mit sem tudok az ily hitványságokról s csodálkozom, hogy Haget ur nektek ily dolgokat tanít.
- Mama, ez benne foglaltatik a felvett tantárgyak sorában.
- S ugy találd, hogy Haget ur ma furcsán viselte magát?
- Bizony! megnevettetett mindnyájunkat.
- Jól van, majd beszélni fogok vele . .

Adeodat megszegegyelve s bosszusan vonult vissza. Pivier asszony e beszélgetés óta nagy izgalomban látszott lenni. Nyolcz óraker, általános meglepetést kellett azon nyilatkoztata, hogy megy el hazulról, rendeletet adott Józsefnek, hogy gyújtsa meg a lámpást s kísérje el őt. A tanárhoz ment, kit ábrándokba merülve talált egy karzékban hátradülve, azt mondta beteg, s vendége meg is bizonyosodhatott a felől, megtapintva

felött a szél esőre kész felbőket hajtott. A templom előtti tér azonban ennek dacára már 7 órakor díszes közönséggel telt meg. Az ablakokból zászlók s minden ablak nézőkkel volt tele.

A soroksári-utczában sűrű sorfalat képezett már 18 óraker a közönség, mely az érkező fogatokat várta. Itt és a Bakács-téren lovas és gyalog rendőrök voltak felállítva. A templom előtti tér teljesen elzártott.

A templom egész impozáns szépségében tünt elő környezve gazdag zászlódíszítól és a körülete hullámzó néptől. A felhők oszlani kezdetek s derültebb világításban jelent meg az egyszerűen fenséges épület könnyed alakzata.

A homlokzaton a főkapu felett, a hol szent Ferencz szobra néz ég felé, a nemzeti és városi zászlók lengtek. A kiszékelő homlokzat oldalfalain északra piros-fehér, délre fehér-kék zászló volt kitűzve.

3/8 óraker érkezett meg Ráth Károly főpolgármester, fényes buzavirág kékszin díszmagyarban; utána a városi törvényhatóság több főhivatalnokai és bizottsági tagjai, köztük sokan díszmagyarban. A Bakács-téren ekkor már elhelyezkedtek a budapesti veterán-egyletek tagjai zászlóikkal.

A főpolgármester és a törvényhatóság tagjai s a meghívottak a templom előtti feljárón foglaltak helyet, szemben a főkapuval, mely virágfüzérrel volt díszítve. A főkapu előtt díszes piros-szövetből alkotott nyitott sátor volt elhelyezve.

A sátor alatt fehérrel leterített asztal, rajta kereszt és négy égő gyertya s ezek előtt az izsopból külön ezen alkalomra készült szentelő, egy ezüstmedence telve vízzel és egy tányér só. A templom északi részén, az előcsarnok külső oldalfalán, közvetlenül a szent szűz freskóképe alatt, dús zöld galyazat előtt két magas lámpa egy kis emelvényen négy gyertya égött. Az emelvény közepén bibortakoró alatt volt elhelyezve az ereklyetartó, mely szent Gellért és Béla vértanúknak a hercegprimás által ajándékozott ereklyéit tartalmazza.

Maguk az ereklyék olomszelenczében vannak elhelyezve, melyeket vastag selyemszövet takar. Az ereklyeszekrény már tegnap délután áthozatott a ferenczvárosi plébániába s ma reggel 7 óra előtt tétetett le a templom északi oldalán.

Az ereklyéket a hercegprimás személyesen rendezte el a szelenczékben. E szelenczékben egy pergamentlap van elhelyezve, melyen a következő sorok olvashatók:

„MDCCCLXXIX. die 24 mensis Aprilis. Ego Joannes Cardin. Simor Archiepiscopus Strigoniensis consecravi Ecclesiam et ictare hoc, in honorem Sancti Francisci et Reliquias Sanctorum Martirát, hogy lázas állapotban van. A tanár elbeszélte, azon frügy alatt, hogy farszítja a beszéd, csak nagyon rövid vázlatba foglalva, a Klaudia keresztanyával való találkozás lefolyását; elmondta, hogy nagyon réá ijesztett szigorú szavai s szilárd magatartásával, hogy teljesen megértette vele a dolgot és mi több az egész színész-társaság el is indult a délutáni vonattal Párisba.

Annak nagyon örült, sohajtott fel Pivier asszony megkönyült kebelével, holnap bérleti pénzek felvételért el kell mennem három mértföldnyire s így főlegem nélkül távozhatom hazulról. Most nem szólt semmit a tanárnak Didoról, a trójai hercegről s a bailangról, akkorrá tartván fel e kényes tárgyat, mikor inkább lesz oly állapotban, hogy meghallgathassa a leckeázást, melyet tartani szándékozott neki.

Pivier asszony megnyugodva tért haza, felhívatta magához Vikort s titkosan, hosszas értekezletet tartott vele s csak az új késő órájában bocsátotta el magát. Másnap, reggelizés után, egy második titkos értekezletet tartottak együtt. A szekér már jó fél óra óta várakozott az udvaron befogva, mikor az urnó lelépett a folyosóról. E perczben Adeodat, könyveivel hóna alatt, megjelent a kapuközben.

— Hogy van Haget ur? tartott ma a tanórát?

— Igen, de mielőtt vége lett volna az órának, bejött a szolga s jelentette, hogy egy asszonyosság vár reá a társalgóban.

— Egy asszonyosság? . . ki volt?

— Alkalmasint valamelyik tanítványának anyja.

Pivier asszony pár perczig elgondolkodott. S hát az a haszontalan asszony?

— Melyik, a tanítvány anyja?

— Nem. . . A királyné. Most nem beszélt róla nektek?

tyum Adalberti et Gerardi in eo inclusi, et singulis Christi fidelibus hodie unum annum, et in die anniversario Consecrationis hujusmodi ipsam visitantibus quadraginta dies de vera indulgentia, in forma Ecclesiae consveta, concessi.”

A templom előtti szabadon fentartott tér 8 óra felé már teljesen megtelt a meghívott vendékekkel. A templommal szemben levő üres telken emelvények állottak zászlókkal díszítve, melyeket szintén zsufoltság elfoglalt a közönség.

A papság közvetlenül a hercegprimás előtt érkezett meg. — A segédkezők legnagyobb része a ferenczvárosi plébániából már templomi öltönyben jött.

A hercegprimás gyönyörű fogaton pontban 8 óraker a templom harangjainak zugása közben érkezett meg. — Fogatának ajtaján a hercegprimási nagy címer ezüstből; elől a bakon ezüst-rojtos emelvényen egy kék egyenruhás ezüst zsírnoros huszár, hátul ugyanoly egyenruhában két huszár ült. A kocsiában a hercegprimás biborpiros posztó öltönyében foglalt helyet b. Hornig Károly oldalkanonokjával.

Üdvözlésre a főpolgármester sietett. A nap ekkor bontakozott ki a felhők közül. A papság a hercegprimásnak kocsiájá ment s valamennyien mélyen meghajtották előtte magukat.

A hercegprimás kiszállván a kocsiból, kezébe vette a neki nyújtott szentelőt s megszentelte a papságot s az egész közönséget. Mellén gyémántokkal kirakott kereszt ragyogott. Lábain piros harisnya és csattos cipő.

A templom felé közeledve, megáldotta a népet s ezután a sátor alatt elhelyezett biborpiros támlásszékekbe ült le.

E közben megérkeztek az egyetem, a bíróságok s közintézetek képviselői. Ott láttuk Perczel Bélát, a semmisítőszék alelnökét, Vértessy semmisítőszéki, Masiritsky legfőbb ítélőszéki bírót, Csemegi, Daruváry, Tóth Lőrincz tanácselnököket. Az egyetem rectora és dékánjai a padellusokkal együtt teljes díszben jelentek meg.

A sátor alatt a hercegprimás segédlete vette körül. Infulus assistensek voltak Boltizár József felszentelt és Hidassy Kornél címzetes püspökök; szertartási és imakönyvtartó: b. Hornig Károly oldalkanonok; infulavivő: Maszlaghy Ferencz primási levéltárnok; archidiacon Szántóffy Antal; diaconok: Markuss Gyula, és Lollok József esztergomi kanonokok. Az arany keresztet Peller József címzetes kanonok vitte. Miat ceremoniarus Ráth József apát szerepelt.

A többi segédkező személyzet a seminárium- és plébániaköl vetett. A kart a semináriumi növendékek képezték.

A sátor alatt a hercegprimás levété a piros pelliceumot, s környezete átadta neki az egyes tem-

Zavaralt vegyült nevetés vidámitá meg egyszerre Adeodat arczát: — Oh! beszélt!

— Ségyen, gyalázat. S Haget ur gyakran foglalkozik ilyen mű történelmi adatokkal?

— Csak néha. . . De eddig soha sem adta elő olyan furcsán, mint most két nap óta.

Haget ur magviselete egészen meglepte Pivier asszonyt. Szigorú erényű férfi volt és nem volt természetes dolog, hogy ily fajta előadásokat tartson tanítványainak. Olyas valami történt vele, mi iránt jó volna felvilágosítást szerezni magának. Előbb kedve lett volna elhalasztani újját; de elgondolta, hogy a színész nép elutazván még tegnap délután, azon helyi, ki a társalgóban várakozott, valóban nem lehetett és, mint való, melyik tanítvány anyja! míg tulfelől a bérlek várakoznak rá és veszélyes lehetne, még holnaputánig kezeik közt hagyni a készenlevő pénzt. — És aztán mormogta fogai közt: Viktor kellően elő van készítve általam. Majd még elő kellene kezdenem vele s a jó alkalom is kárba veszne. — Felült hirtelen s a szekér elindult vele.

Még hallani lehetett távolról a rosszul megkent kerekek nyirkorgását.

Józsefin, ki felhasználva urnője távollétét, egy kis bizalmas csevegésre a szomszédbeli cseledekkel a kapu előtt, egyszerre csak látja arra felé közeledni Haget tanárt; azt hitte volna az ember, hogy csak éppen a Pivier asszony elutazását várta, hogy azonnal megjelenjék; nagy léptekkel haladt s el is ment a ház előtt; előbb úgy látszott, hogy nem szándéka bétérni a gyárba, de midőn már husz lépésre volt tőle, hirtelen megállt, visszafordult s egyenesen a háznak tartva, úgy érkezett meg oda, mint a rohamra elszánt katona.

— Vezessen Klaudia kisasszonyhoz, szólítja meg Józsefint.

Hirdetési díjak

Határozott hasznosított gúmond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 80 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallhosen gasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberga A. V. hirdetések felvételi irod Budapesten Szerviztő 5. sz.

Nyitléri cikkek

gúmond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

plomi öltönydarabokat. Magára vette az amictust, az albat, az arany stólat s egy díszes arany pluvialót; az infulavivő fejére tett a pirossal bélelt egyszerű infulat. Mig ev történt, a hercegprimás és a kar a hét bűnbánó zsolnárt mondá el. Egy subdiacon a templomba ment s mögötte a templom főkapuja bezárattott.

A hercegprimás felöltözve, balkezebe vette az aranypásztorbotot, s feltett infulával megáldotta a sátor alatti asztalon elhelyezett vizet és sőt. Erre meghinté magát izsoppal a vízből s elkezdte énekelni a „Asperges me hyssopo” antifonát, egész kíséretével megindult jobbra a templom köről s meghinté a falak felső részét köröskörül az izsopszentelével, miközben a kar „Fundata est Domus Domini super verticem montium” antifonát éneklé.

Balról a templom kapuja elé érve, levett infulával az imazsálmoyon a sátor alatt rövid imát végzett s következett a templom szentelési szertartás legérdekesebb jelenete: a templom kapujának felnyitása.

A hercegprimás felemelkedve az imazsálmolyról, kezébe vette a pásztorbotot s feltett infulával a templom kapuja elé lépett. Néma csendben követte lépteit kísérete. A kapu elé érve, a pásztorbot alsó végével megkopogtatá azt. A kopogtatásra az üres templom élénk visszhangot adott. — Rövid szünet után a hercegprimás így szólit:

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini portae aeternales: et introibit Rex gloriae!

A templomban benn maradt subdiacon a templomból a bezárt kapun keresztül ezt kérdezé:

Quis est iste Rex gloriae?

Mire a primás így felelt:

Dominus fortis et potens, Dominus potens in praelio.

És leteván a pásztorbotot, a kezébe vett izsopszentelével ismét körüljárta a templomot s annak külső falát az alappozathoz közel meghinté vízzel, mi közben a kar a „Benedic Domine Domum istam, quam aedificavi nomini tuo” antifonát éneklé.

A templom kapuja elé érve, ismétlődik feltett infulával és pásztorbottal az előbbi kérdés felelet.

Erre harmadszor körüljárta a primás a templomot, ezuttal azonban balfelé fordul először s a templom falait középen szenteli meg a szokásos in nomine Patris et filii et spiritus-sancti kíséretében.

Végre harmadszor ér a kapu elé.

Emeltebb hangon szól ezuttal:

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini portae aeternales: et introibit Rex gloriae.

— De asszonyom megtiltotta. . .

— E tilalom engemet nem illet, én béme-hetek hozzá.

Rendesen oly nyugodt arczán határozott s a mellett zavart kifejezés ült, mely egészen megijesztette Józsefint. További szó nélkül bébocsátotta, félve, hogyha ellent áll, erővel fogna utat törni magának. A tanár gyorsan sietett fel a lépcsőn s ment végig a folyosón a nélkül, hogy a cselédnek ideje lett volna követni őt: ugy látszott valami nagy dolog van készülöben, de Józsefin meglepésének itt még nem volt vége, még tíz perczsem telt el s már látta visszatérni a tanárt, magával hozva Klaudiát is, ki sietésben, utközben vette fel magára egy bő alaktalan köpenyét, melyet nagynénje parancsára viselt s mely irigyl rejtette el szép idomú, karcsu természet.

Józsefinnek megfordult ugyan eszében, hogy ellenezze e kimenetelt, mely nagyon hasonlított az elsőketéhez s mely minden esetre nyílt lázadást tanúsított Pivier asszony hatalma és tekintélye ellenében; de mig ő azon gondolkodott, hogy mit kellene tennie, amazok el is tűntek az utcaszegletnél szeméi elől. Sebes léptekkel haladtak egymás mellett, a nélkül, hogy darabig egy szót is szólának.

— Oh! mennyire köszönöm ezt önnek bácsi. szólalt meg végre Klaudia, midőn szeméi elől egészen eltűntek a gyár magas falai.

— Jól van, jól, mormogta zavartan a tanár

Rettegve gondolt a ma este reá várakozó szemrehányások és magyarázatokra a Pivier asszonnyal való találkozásnál, meg volt ijedve, hogy mily nagy merészséget követett el.

(Folyt. köv.)

Quis est iste Rex gloriae? kérdi a subdia-konus belül.

A primás és az összes papság fennhangon felelnek:

Dominus virtutum ipse est Rex Gloriae s még emeltebb hangon hozzáteszik:

Aperite! Aperite! Aperite!

A hercegprimás pásztorbotjával keresztet rajzol a küszöbön s a szavakat hangoztatja:

Ecce Crucis signum, fugiant phantasmata Cuncta!

S erre megnyílik a templom kapuja.

E kapun azonban csak a hercegprimás s a segédkező papság lép be. — Utánok csak a diszruhában megjelent köldökségek és hivatalnokok boosáttattak be. — A közönség kün maradt.

A mint a hercegprimás átlépte a küszöböt, így üdvözlé a templomot:

Pax huic Domui!

Mire a kar felel: In introitu vestro, Amen. A hercegprimás a templom közepén felállított imazsmolyra térdel, s levett infulával s félretett pásztorbottal a Veni Creator Spiritus gyönyörű hymnusát kezdi meg, melyet a kar folytat és végig énekel.

Az ének alatt egy diakonus homokot hint a templom végig s azzal nagy keresztet formál a templom fő padlóján. A hercegprimás pedig a hymnus végével felemelkedik imazsmolyáról s megáldja az egyházat és az oltárt. Rövid ima után a templomban 8—10 ujjnyi szélességben elhintett homokba a pásztorbottal a római és görög abc-ét rajzolja, úgy, hogy a templom balsarkából a hátsó jobb sarkig keresztben hintett homokba a görög, a templom jobb sarkától a hátsó jobb sarkig végigvonuló homokrétbe a latin betűket rajzolja.

Erre a főoltár elé lép, ott letérdel s háromszor segélyül hívja az urat: Domine, ad adiuvandum me festina, kezdődik az ördögűzés.

Püspöki fővegével fején és a pásztorbottal kezében, megáldja a külön egyházi edénytén közszen tartott vizet s a feléje tartott sóból és vízből kiűzi a rossz lelket. Exoriso te creatura salis, creatura aquae. Megáldja a hamut s azt a sóval összevegyített, a vegyületet kereszt alakban belehinti a vízbe: Commixtio salis, cineris, et aquae pariter fiat! Utána szintén kereszt alakban bort önt a vízbe s a szép szöveget hangoztatja:

Sanctificare per verbum Dei unde caelestis; sanctificare aqua calata Christi vestigis, quae montibus pressa non clauderis; quae scopulis illisa non frangeris, quae terris diffusa non deficiat.

És megindulván a pásztorbottal a templom kapuja felé, arra két keresztet rajzolt, mondván: Sit posita Crux invicta liminibus. Engedd, uram, hogy a béke, a tisztaság, a kegyesség és igazság angyala brizzen meg bennünket, védjen és oltalmazzon minden rossztól!

Visszamenve az oltárhoz a sóval, borral és hamuval vegyített megáldott vízzel, azt megszenteli s az oltár lapján négy keresztet rajzol és pedig az első az evangéliumi rész felső sarkán, a másodikat az ellenkező oldal alsó, a harmadikat az evangéliumi rész alsó és a negyediket az ellenkező oldal felső sarkán. Hétser körüljárja az oltárt s a Miserere mei Deus kíséretében hétzer megszentelt azt iszóppal. Háromszor körülmegy erre a templomban és annak oldalait alul, a középen és a felső részen megszenteli. Két ízben jobb felé indul el a beszentelésre, harmadizben balról kezdi meg azt.

Beszélt el ezután a templom padlóját hosszában és keresztben s a templom közepén megállva, fején a püspökfövegével a világ négy része felé hinti szét a szentelt vizet, mi közben a kar a Jákob létrájáról szóló antifonát énekl: Summitas ejus coelos tangebat et descendentes angelos et dixit: Vere locus iste sanctus est.

A hercegprimás egész kíséretével megindul ezután az ereklyékért s azokat égő gyertyával, tőmjénfüsttel a Gloria kíséretében felemelve a templom kívül elhelyezett emelvényről, beviszik a templomba.

Mielőtt azonban a templom kapuján belépnek, a hercegprimás kezét a szentelt krizmába mártja, megérinti azzal kívülről a küszöböt. Erre az Alleluja mellett az egész menet bevonult a templomba, melybe most a közönség is beboosáttatik. Az oltár elé érve, a hercegprimás négy sarkán krizmával jelöli meg, s elhelyezi levett főveggel az oltárban az ereklyéket, s ráteszi arra a márvány oltárlapot.

Megerősítettén az oltárlap körül és a közönség kezébe azzal a szentelt krizmával és a krizmával megjelölt négy sarkán a hercegprimás a füstölővel körüljárja az oltárt. — Innen a templomban jár körül, a keresztel jelölt tizenkét helyet krizmával jelöli meg, s az ott elhelyezett tizenkét gyertyát meggyújtja.

Erre ismét a főoltárhoz tér vissza, s annak szentelt olajjal és krizmával megjelölt négy sarkán apró gyertyácskákat gyújt meg alájuk helyezett tőmjénnel, melyek az Alleluja elneklése közben a tőmjénnel együtt elégettetnek.

A segédkező papság bevonja az oltárt a szabályszerű lepellet, mialatt a hercegprimás a számára készített emelvényre lép a ott feltett főveggel a kegyre leledőrszöli kezét s azt megmossa. Ezt követi a templomi edények és szelvények megáldása.

E közben az örök lámpa a szentélybe meggyújtatik, az oltár két oldalán a gyönyörű kandelláberek égni kezdenek s a templomban szétszórt homok összeszedetik.

A templom ekkor már minden zugában megtelt közönséggel. — A katonatisztü kar, élén báró Kaes altábornaggyal, elfoglalja a számára a templomban fenntartott helyet. A konzulok padján is megjelent a budapesti konzulok nagy része, közöttük piros fezővel a török konzul. Nők szintén nagy számmal voltak a templomban.

A primás elvégzőzén ékként aszertartást, a szentélyben számára fenntartott emelvényre lép s a templomi öltözéket leveti.

A zenekar a khórison megszólal, a papság imádkozik, a tőmjénfüst emelkedik ég felé s az ismét elborulni kezdő égről a nap csak elvélve bocsátja ki sugarait a felhők szagattott foszlányai mögött a magas boltíves ablakokon át a templomba. Az apszisz polichrom halvány színezete a tőmjénfüstben eltűnt szem elől, s csak az Üdvözítő s János és Péter komor alakjai bontakoznak ki pillanatnyira a gomolygó tőmjén felől közül.

Az összehyomással valóban megkapó s megmagyarázza a templom kapuja fölött olvasható e két szót: Venite Adoremus!

A hercegprimás levétén a pluvialét s az albat, egyszerű karinget vesz magára s a fölé a bibornoki köpenyét. Fején a piros négyeszőg főveggel a rögtönzött és pirossal bevont mozdható szószerke lép, s a közönséggel beszélni kezd.

Elmondja, hogy a kereszténység első századában a hívők templomokkal nem bírtak s csak titokban imádhatták az istent. Konstantin császár adta meg a keresztényeknek a vallásszabadságot ekkor kezdtek építeni egyszerű templomokat. Maga a császár és édes anyja mentek e tekintetben jó példával élül s az ezen korban épült templomok között több napjainkig fennmaradt. Ha a tártárás nem pusztította volna el országunkat, ha a török uralom csapásai nem suttogtak volna bennünket, mi is, — ugymond — egyszerű templomokkal dicsekedhetnénk, minőket felmutatnak azon népek és országok, melyek ezen csapásoktól és veszélyektől mentek maradtak.

Áttért ezután a főváros gyors fejlődésére, s hívek szaporodására az egyes plébániákban, mi a templomok felállítását tette szükségessé. A farenz városi templom, mely 1822-ben építettett, csakhamar nem volt képes a hívőket befogadni. A közönség és városi kegyuraság, melyben a jóakarát és áldozatkészség sohasem hiányzott, igyekezett egy új templomot felállítani. Ezen eszmé 1867. március 17-én kezdett valósággá lenni. Ekkor tettek le az alapkövet minden ünnepély nélkül. Az építéshez szükséges összegetek a közönség, az Felsége a királynő védnöksége alatt álló egyesület gyűjtésével, a vallásalap és főként Budapest főváros, mint kegyuraság szolgáltaták. Így elkészült e fényes épület.

A főváros közönsége, — így folytatja, — mint e templom kegyurasága, dynasticus hítségét akarja tanúsítani az által, hogy ezen templomnak felszentelését a mai napon ühajtotta végrehajtani, mely örömmappa a birodalom minden népeinek Ma ugyanis huszonöt éve, hogy Felséges urunk és apostoli királyunk és Felséges asszonyunk, királynőnk között a házassági szent frigy megkötöttet.

Ezen különben nem minden viszontagság nélkül lefolyt hosszú időszak alatt az isteni Gondviselés szemlátomást örködött a királyi pár felett, mert azt nemcsak minden jelentékenyebb bajtól megóvta, hanem közte és a monarchia népe, különösen pedig a magyar nép közt, miután az uralkodó és a magyar nemzet megértették, oly viszonyt hozott létre, melyet megirigyelhet minden ország, minden dynastia, mert ha áll az, hogy opes Regum corda fidelium, a királyok kincsei az alátvalók szívei, akkor bátran mondhatom, hogy a föld kerekességén nincs gazdagabb, nincs boldogabb és nincs szerencsésebb fejedelm, mint a miapos-toli urunk és királyunk, mert nincs fejedelm ma, kit oly ragaszkodással, oly igazán és oly tisztán szeretne minden népe, mint a mi felséges urunk és királyunkat.

Ö érettük, felséges urunkért és felséges asszonyunkért, királynőnkért fog ma istennek ezen ujjonnan felszentelt oltárán az első szent mise áldozat bemutatni. A hűségnek és a szeretetnek hevével, a legnagyobb áhitattal fogjuk kérni a Mindenhatót, kinek élet és áldást osztó kezeiben van ugy a legnagyobb, mint a legkisebbek sorsa letéve.

Kérni fogjuk a Mindenhatót, hogy felséges uralkodónk, népeinek lelkes szeretetétől környezve, fejedelmi gondjainak jutalmát hosszú, boldog és boldogító uralkodása után, lássa azon jólétben, lássa azon dicsőségben, melyet bölcsessége, melyet oly számtalanszor, mondhatom, szakadatlanul és csak nem rég Szegeden tanusított szívjóságával a magyar nemzetre árasztani törekedett.

E templom az anyaszentegyháznak szertartásai szerint fel lett szentelve; ezen építmény Istent házává lett felavatva és épen ezen felszentelés folytán ezen templomban megnyitattak az isteni malaszt forrásai.

Itt fogjátok ti, ezen plébániának hívei, Istennek éltstadó igéit hallgatni, és ezekből fogtok magatoknak oktatást, erőt és vigasztalást meríteni. Itt fognak naponként az ó-testamentum nagy áldozatai bemutatni az Istennek az elevenekért

és holtakért; itt fogtok ti e plébánia hívei Istennek a mi megszentelésünkre rendelt kegy-szereiben és egyzszermind azoknak legáldásosabb gyümölcseiben részesülni. Itt e szent boltzatok alatt fogjátok ti az istennek szent nevét imádni, itt fogjátok fohászaitokat, bánataitokat és fájdal-maitokat az Istennek szent színe előtt áhitatos imáitokban kiöteni, szóval itt fogtok munkálkodni lelki üdvösségetekért, a mely minden ember vég-célja, minden ember remelgetése. . . Mielőtt rövid, főpásztori beszédemet, mert hisz ma nincz alkalom arra, hogy hosszasan beszéljek, bezárnám, csak még a hálaadókat akarom leróni azok iránt, a kiket megillet.

Mindenekelőtt áldás és dicsőség a felséges és mindenható istennek, hogy ezen az ő szent-nének dicsőségére emelt művet mindvégig ápolnt és végre azt befejezni engedte. Hála mindazok-énak, a kik vagy kegyeletes adományaikkal ezen pitványt elősegítették, vagy pedig istenben vetetti bizalommal és mély szorgalommal a körül munkálkodva fáradoztak. Hála főkép a főváros közönségének, ezen szép templom kegyuraságának, mely tekintettel arra, hogy az istennek, kiben élünk, kiket vagyunk és kiben mozgunk, soha életünk nem adhatunk, bőkezűen meghozta az áldozatot, a mely szükséges volt arra, hogy ezen templom istennek méltó bajnokává legyen. E templom falai száze-dokon át fogják a kegyuraság kegyeletes bőkezű-ségét hirdetni; meg fogja pedig ezt jutalmazni a mindenható isten. Az atya, fiu és szentlélek nevében. Amen!

E beszéd után kezdődött az első mise, melyet maga a primás celebrált.

A khórison a nemzeti színház négy művé-sze: Nádayné, Saxlehner Emma, Pauli és Láng, a nemzeti színház zenekara és a Liszt-egylet működött közre. Kiváló szépen adták elő Liszt „Koronázási miséjét”, mely előtt Nádayné Zichy Géza „Áve Mária”ját énekelte mély érzéssel s utóbb Engeszer „Pater nosterét” Lánggal és a vegyes karral. Liszt koronázási miséjében a „Benediktus” hegedűszólt Krancsevics kitűnően ját-szotta s az egészest Engeszer vezette, ki a Liszt-egylet karnyaga.

A király ezüst lakodalmá.

Bécs.

A bécsi fogadalmi templom felszen-telése tegnapelőtt nagy fényvel történt meg. Sü-rű tömegben hullámozott a nép a fogadalmi tem-plom felé, mely körül óriási körben a katonaság reggeli 6 óra óta sorlatat képezett. Kevéssel hat óra után 5 főpap kíséretében megjelent Kutscher bibornok-érek. Az egyházi szertartás a tem-plom külsejének felszentelésével vette kezdetét, melyet a bibornok egyházi díszben teljesített. E-nnek végeztével a felszentelő bibornok-érek a zárt főajtóhoz léptek, mely háromszoros kopogtatására megnyílt. Ezután következett a templom belsejé-nek felszentelése, mely majdnem négy órát vett igénybe és csak 10 óra tájban végződött. — A templomban ekkor megtették az előkészületeket az előkelő vendégek fogadására, kik részt akar-tak venni az első ünnepélyes nagy-misében. A tem-plohoz vezető utcák pompásan voltak díszítve; a templom előtt felállított két tribún, melyek zöld galyakkal voltak díszítve és a templom elő-tti szabad tért a közönség egészen ellepte. Az ün-nepi vendégek felvonulása szakadó esőben már 10 óra előtt vette kezdetét. Fél 11-ig már mintegy 500 hintó érkezett. Ott voltak a közös, a magyar és osztrák miniszterek, a tábornoki kar és az ösz-szes egyházi méltóságok. Valamivel később meg-jelentek a főherczégek, az udvarhölgyek és az ide-gen küldöttségek képviselői. Néhány percczel 11 1/2 óra előtt a templom előtt felállított zenekarok a néphymusz hangjaival jelezték ő Felségék kö-zeledtét, kik három állami díszhintóban érkeztek. Az első hintóban a királyi pár foglalt helyet: ő Felsége a királynő fehér atlaszruhát viselt; a má-sodik hintóban Rudolf trónörökös és Gizella fő-herczegnő, a harmadikban Lipót bajor herczeg foglalt helyet. A főbőjárásnál Károly Lajos főher-czeg az építési bizottság élén fogadta ő Felségei-keket és átnyújtotta nekik a templomszentelési ün-nepélyre vonatkozó emlékiratot és érmet; fehébe öltözött leánykák pedig gyönyörű virágbokréttakkal kedveskedtek a felséges asszonyoknak és Gizella fő-herczegnőnek. Ő Felségeik ezután Károly Lajos főherczeg vezetésével a virágfüzérrel gazda-gon díszített menyegzőt a templom főbőjára-tárhoz mentek, hol Kutscher bibornok herczeg-érek az uralkodó ház jelenlévő tagjai körében várta őket. Ő Felségeik a bibornok és a segéd-kező papság vezetésével mellett helyet foglaltak az oltár baloldalán számukra készített helyeken, mi-közben a pompás orgona hatalmas erce-angésű hangjával az egész egyházat betöltötte. — Az ün-nepi mise alatt a kivonult gyalog-zászlóalj harom-szor adott sorozott. Miután az ün-nepi mise véget ért és a misézó bibornok a jelenlévőket megáldot-ta, a bibornok reá kezdte a Te Deumot, melyet az udvari zenekar adott elő. Eután ő Felségeik az uralkodó család tagjaitól követte, a közönség ujongása közben a császári palotába visszatértek

BELFÖLD.

Deés, 1879. ápril 25.

(Az ezüstmenyekző Deésen.)

Deés városa is megülte a királyi pár ezüst-menyekzőjének ünnepét. Április 23-án este a város ki volt világítva. A deési lakosság megragad-ta az alkalmat s esti 8 1/2 órakor rendezett fák-

lyás-zene mellett ünnepélyesen tiszteltgett főispán báró Bánffy Dezső urnál. A nemes báró a megye-ház erkélyén fogadta a lelkesült közönséget, mely-nek érzelmeit Róth Pál deési polgármester fejez-te ki ékesen egy költői vonásokban gazdag, szép beszédében.

Mind e beszéd, mind a reá következőkett fő-iszpáni válasz élette a királyt, a királynét és csa-ládjukat. A nagy számú közönség harsány han-gon ismételte az éljeneket.

Április 24-én az összes hatóságok, ipartár-sulatok és iskolák növendékei testületileg s külön külön lobogókkal ellátva vettek részt a hálaadó istenitiszteletben, mely a királyi-párért tartatott előbb a rom. kath., azután az ev. ref. temp-lomban.

Délben főispán ő mlgánál hivatalos ebéd voít, melyben mintegy 30 előkelő ur vett részt. Délután 5 órakor az óvári sétátérten a nép-zenészek mulattatták az odagyült díszes közön-séget. Este pedig díszelőadás volt a színházban, hol Kuthi Krimszky Béla igen jól szervezett szín-mű és dalműadatláda Jókai „Hős Pálly”-játad-ta elő igen szép számú közönség előtt. Egyuttal Kuthinak ez volt a beköszöntője. Az első előadás-ból tekintve, úgy látszik, hogy e színtársulat jeles férfi- és nőerőköl, s különösen kitűnő éneke-sekből és drámai színészekből áll. Maga az igaz-gató igen jó színész, s társulatának tagjai verse-nyeznek vele. Hős Pálly második felvonása után Mihalovich és Zombori Gizella egy pár népdalnak szabatosan és érzelemdusan való előnklése által a közönséget oly lelkesültségbe hozták, hogy a taps, éljenek és qjrázás alig alig akart szünni.

Ekép láthatni, hogy mi déésiek az ezüst-menyezőt napot szépen megünnepeltük és élvezte-sen fejeztük be. Kuthi társulatát jó lélekkel ajánlhatom a műbarátoknak, legyenek azok akár déésiek, akár vidékiek.

Vass Imre.

Kolozsvári nemzeti színház.

Molnár művezetői előterjesztése a kolozsv. nemz. szính. igazgatóságához a következő uj szini évszakra.

Mélyen tisztelt igaz-gatóság!

Az alább írott pontokban foglalt intézkedé-seknek szükségéről meggyőződven, az intézet ér-dekéből egyelőre is bátor vagyok ezeket a mé-lyen tisztelt igazgatóság becses figyelmébe ajánla-ni, tiszteletteljesen megjegyezvén, hogy esetről esetre bátor lesznek a gyakorlat folytán szükségesnek ta-laltatú és ezen előterjesztésben tán meg nem em-lített intézkedésekről minden ilyen alkalomnál elő-terjesztést tenni.

I.

A mélyen tisztelt igazgatóság aláírásával az összes személyzet egy körlevélben értesítendő, hogy 1879. máj. hó 1-ső napján az intézet mű-vezetését átvettém, minél fogva ugy az összes sze-mélyzet, mint különösen a szakvezetők u. m. kar-nyag, karmester, helyettes rendezők stb. stb. a művezető művészeti utasításainak, illetve rende-leteinek föltétlenül engedni tartoznak, s hogy a nemz. szính. igazgatóságának hatalmát képvisel-vén, csak is a művezető közvetítésével fordulhat mindenki az igazgatósághoz, valamint a mélyen tisztelt igazgatóság is mindenben csupán a mű-vezető által intézkedik.

II.

Ha a mélyen tisztelt igazgatóság művezető működésével októberig nem volna megelégedve, ennek egyszerű kijelentésére visszalépek és sem-minemű ugynevezett kielégítési díjt sem nem igénylek, sem nem fogadok el, s csupán arra ké-rem a mélyen tisztelt igazgatóságot, hogy ha a n. é. kolozsvári közönség színészi működésével meg van elégedve, mint tragicus a szerző-dési évet betölthessem.

III.

A magas kormány által a nemzeti színhá-zak számára megerősített szabályok és törvények pontjai szigoruan végrehajtásának és a büntetési pénzek a haladéktalanul megalapítandó kolozsv. nemz. színház nyújtó-intézet javára pontosan megfizetésének. A betegségek miatt előforduló zavarok lehető elhárítása végett, meg egy orvos alkalmazandó, hogy kétséges esetekben az orvosi bizonyítvány mindkét színházi orvos aláírásával állítsassék ki. Bár törvényeink elég világosan szólnak a szereposztási jog gyakorlásáról, s hogy a színházi bíróságok csupán törvényeink precí-ziozott pontjai szerint ítélhetnek, de minden fél-reértés, pórtparv kikérülése végett szükségesnek tartom kijelenteni, ill-tőleg az összes személyze-tet különösen figyelmeztetni az igazgatóság nevében gyakorlandó szereposztási jogra, mely a színházi bíróságok előtt sem vita tárgya, sem az e körül előfordulható vétekek melegsége nem le-het, s hogy mint szerződésbeli magán jog a sé-relmekkel az ált. polgári törvényszékre tartozik.

IV.

Minden előadásból, nemkülönben a hó vé-gén a bevétel és kiadásról szóló cassa-report s havi számlap a főpénztárnok ur által aláírva a mű-vezetőnek átszolgáltatandó.

V.

A jegyek kezeléséről.

Erre nézve bátor vagyok a budapesti szin-ház anyagi kezelésére szerkesztett és 1874. évi március hó 3-án 3077 sz. alatt belügyminiszteri rendelettel megerősített utasítási könyvből ide al-kalmazható és szerződésbeli érdekemet is képvise-

lő nehány pontot becses figyelmükbe ajánlvá, azok-nak életbeléptetését tisztelettel kérem.

A budapesti nemz. szinh. utasítási könyvé-nek czikkeiből:

1. cikk. A jegyek elkészítésénél, a mint a nyomdából kikerülnek, egy külön, egyedül e czél-ra szolgáló szekrénybe zárva a művezető (ott tit-kár) őrizete alatt állnak.

2. cikk. A jegyelőkészítő minden fajú jegy-ből egy-egy hétre szolgáló mennyiséget vesz át a művezetőtől átvételi könyv mellett, melyet mind-ketten aláírnak, ezen átvételi könyvet a műve-zető a jegyeket őrző szekrényben tartja és a fel-ügyeletet gyakorló egyik inténdans ur kívánságára átvizsgálás végett bármikor előmutatja.

Az átvett jegy-nyomtatványokat a jegy-elő-készítő egy előadásához megkivántatott csomagbaösz-szevarrja s az így összevarrt csomag fonalát a művezető az intézet pecsétjével lepecsétli, a jegy előkészítő azután a bérlet és állandó szabadje-gyek szelvényeit vörösíróval keresztül buzza és az előadásra szánt szelvényeket végig megbélyegzi.

4. cikk. Az így elkészített jegyeket három kassa-reportra folygyliz és aláírva a főpénztár-noknak vizsgálás végett átszolgáltatja, ki azután a jegyárusoknak kiadja és a 3 kassa-reportot ve-lők aláírattja, kettőt magánál tartván; esztve a szá-madást e 3 kassa-reporton elkészíti, mely kassa-reportokra a szabadjegyek [mennyisége is mindig beíratik. Egy kassa-report az igazgatóságnak elő-adás utáni napon reggel, egy kassa-report a fő-pénztári hivatalnak és egy kassa-report előadás után a megmaradt jegyekkel, vagy ha minden szelvény elkelt volna, a szelvény-csomag lefűzött sarkaival a művezetőnek adatik át. Az elkelt je-gyek szelvényei előadás utáni reggelen a főpénz-tárnok és művezető vagy megbízottjai előtt a jegykiadó által a lezárt jegyes ládákól kivétetnek és a megmaradt jegyekkel való összehasonlítás után elégettetnek. A jegyes ládák két-két kulcs-csal lezártnak, mely közül egy a főpénztárnok-nál, egy a művezetőnél áll.

5. cikk. A jegyszedők tisztességes fekete öltözetben tartoznak megjelenni és kijelölt helyük-ről csak halaszthatlan szükség esetében távozhat-nak egy-két percze is, de a pénztárhoz még csak közeledniök sem szabad, sem jegyszedő társaikkal nem érintkezhetnek; tapsolni, vagy az előadás fő-lőtt tetszés vagy nem tetszést nyilvánítaniok bünt-etés terhe alatt nem szabad.

6. cikk. Jegy nélkül az igazgatóság és a színház szerződött tagjait kivéve, senkit sem zsa-bad a színház nézőterére bebocsátani, rögtöni el-bocsátás terhe alatt.

7. cikk. A színház szerződött tagjait is csupán az igazgatóság által kijelölt helyekre bo-csáthatják, még pedig az ülőhelyekre belyegesz-szabados előmutatása mellett, állólhelyekre jegy nél-kül is.

8. cikk. Az ülőhelyek és számozott állólhe-lyek jegyeinek kisebb felét a jegyről lezakitják és azonnal a ládába dobják, a közönségnél ma-radt fele a kijövőeknek téríti jegyül szolgál. Szel-vényről lezakított és csonka jegyeknek a ládában lenni nem szabad, ha van, mint eladottnak árát a jegyárus és jegyszedő megtéríti. Térti jegy elő-mutatása nélkül senkit sem szabad e nézőterre visszabocsátani. Az állólhelyek jegyeit egészen el-veszik és nagyobb számú közönségnél legtöbb 30, kisebb számú közönségnél 15 jegyet téríti jegyül megtartanak, a többi azonnal a ládába dobják. A szelvényeket nem szabad összegyűrnök, ha-nem kismértva teszik a jegyes ládába. A jegyes ládákat minden előadás után a pénztári hivatal-ba viszik, s másnap onnan vissza helyökre.

9. cikk. Minden jegyszedő tartozik a maga helyiségét a nézőterén tisztán tartani és előadás kezdete előtt egy órával kijelölt helyén lenni. — Későn érkezés első esetén egy napi díját vesztii a jegyszedő, — második esetben 2 napi díját, harmadik esetben azonnal elbocsátatik.

10. cikk. A mely jegyszedő csempészet gya-nujába esik, vagy e czikkekből foglalt utasítások ellen vét: rögtön elbocsátatik, ha pedig csempé-szetten érteik, vagy rá hitütség bizonyul be, az elbocsátáson felül megfenyítés végett a fenytő törvényszéknek adatik át.

A jegyek elárulításáról.

11. cikk. A jegyarulás reggeli 10 órától d. u. 1 óráig, azután pedig 3 órától csupán ülő-helyekre történhetik, állólhelyeket csak pénztár nyit-tástil kezdve lehet eladni.

12. cikk. Jegyeket bárki részére felratan-ni, fenntartani nem szabad, kivéven ha az igaz-gatóság rendeli. Érdekesebb előadásokra a jegyek előbb kiadtván, az előre venni szándékozoknak tústént szolgálhat jeggyel, s így előjegyzéseket sem lehet.

13. cikk. Kibérlet, vagy szabadjegy helyét elárulitania rögtöni hivatalvesztés terne alatt és még a bérli kívánságára sem szabad.

14. cikk. Eladott jegyért, a kitűzöttelőadás változásának eseté kivéve, a pénz visszafizetése nem szin alatt sem szabad.

15. cikk. Minden, a szelvénykönyvből ki-szakított jegy mint eladott tekintetik, s annak árát a jegyárusok megfizetni tartoznak. Előre nem sza-bad a jegyeket kiválni vagy kiszakítani, csupán a szelvény sarkáig oldalt esaközöl bevágással elő-készíteni. Ennek folytán a szelvénykönyvből ki-szakított jegyeknek a pénztárnál lenni nem szabad, éppen így sem a nappali, sem az esti pénztárnál nem szabad előre váltott jegyet visszavérve elárulni.

Elsinger M. J.
Bécs, Neubau 2.
Zollergasse,
NEUBAU-ZOLLERGASSE 2.

WASSERDICHTER
ZELSTOPPE
DECKTÜCHER
REGENMANTEL

Wienerberg-Landgut-Fabrikniederlage
M. J. ELSINGER & SÖHNE WIEN.

Pályázat.

A „Háromszéki Takarékpénztárnál“ megüresült **könyvvezetői állomásra** 4 évi idő tartamra, évi 500 frt. fizetés és az alapszabályok 84. §-ban előírt 2% osztalék egy harmadának élvezete mellett

(163) (1—3)

pályázat nyitattik.

Erkölesi és képesítési bizonyítványokkal felszerelendő folyamodványok **f. év július-hó 1-ig,**
a „Háromszéki Takarékpénztár“ igazgatóságához
S.-Szent-Györgyön nyújtandók be.
Az állomás elfoglalása előtt az alkalmazandónak talált egyén évi fizetésének megfelelő biztosítékot tartozik letenni.

A „Háromszéki Takarékpénztár“ igazgatósága.

!! Majdnem ingyen!!

A nemrég csödbe jutott Britannia ezüst gyár tömeges gondolatát azon megfizést kaptuk hogy az összes nálunk raktárban levő Britannia-ezüstnemet, a fuvarbér és 1/2 rész munkadíj visszafordítása végett ajándékozzuk el.

Az összes beklidése vagy utánvétele, a ezeknek kielt árának, csupán vissza fordítása a fuvarbérnek Angolországtól Bécsig és egy csekély rész munkadíjának; mindenki megszerezheti a következőket, egy negyedrészén az eredeti árnak, tehát **majdnem ingyen:**

6 darab Britannia-ezüst-**evőkana**, 6 darab ugyan olyan minőségű **kávéskanál**, összesen 12 darab, ezelt 6 frt került, most **1 frt 85 kr.**
6 darab Britannia-ezüst-**asztali kés**, a gol acél pengével, továbbá ugyan olyan 6 darab **vill** összesen **12 darab** mely ezelt 9 frt volt, most mind a 12 darab együtt **3 frt 10 kr.**
1 db. **tej-mérő kanál**, legnehezebb minőségű, mely ezelt 3 frt volt, most **— frt 70 kr.**
1 db. **leves-mérő kanál**, a legnehezebb minőségű s a legfinomabb
Britannia-ezüstből ezelt 4 frt, most **1 frt 10 kr.**
6 darab Britannia-ezüst **kés-tartó**, ezelt 2 frt, most **— frt 65 kr.**
1 db. **csukor-fogó**, 1 frt, **— frt 30 kr.**
Ezeket kívül igen szép és csinos asztali gyertyatartók, egy pár 1 frt, 2 frt 50, 3 frt. Tálcaikat, egy darab 50, 75, 80 kr., 1 frt, 1 40, Kávé csésze, 2 frt. 2.50, 3—4 frt. Cukor-por tartó, 25 kr., 40, 75, 90., 1 frt. Ecet- és olaj karsafina 2 ft 10. 2.80, 3.50, 4.75, 6 frt. Vaj-tartó 75 kr. 95, 1.70, 2.80, 3.25, 4 frt. Leveses-csésze alsó tálcával együtt 1.60, 2.50, 3 frt. (92)

!! Hallatlan olesó !!

és minden háztartásnál különösen ajánlható a következő összeállítás, mely 33 igen gyakorlati és kitért darabból a legfinomabb és legjobb Britannia-ezüstből készíve, s példátlan olesó árért csak 6 frt 45 kr. és pedig

6 drb. kitért jóságú **asztali kés**, Britannia ezüst fogantyúval és a legfinomabb angol ezüst-acél pengével.
6 drb. legfinomabb **vill**, Britannia-ezüstből egy darabból készíve.
6 drb. nehez Britannia-ezüst **evőkana**
6 drb. Britannia-ezüst **kávéskanál**, legjobb minőségű.
1 drb. kitért Britannia-ezüst **tejmerő kanál**.
1 drb. nehez Britannia-ezüst **leves-mérő kanál**.
6 drb. Britannia-ezüst **kés-tartó**.
1 drb. Legjobb minőségű Britannia-ezüst **csukor-tartó**.
33 mind ezen darabok a legfinomabb Britannia-ezüstből vannak készíve, mely egvedül 16. tehező fém a világon, mely örökké fehér marad, s a valódi ezüsttől 20 évi használat után sem lehet megkülönböztetni, melyért kezeskedünk.

Siesen tehát rendelését mindenki a mily gyorsan csak lehetséges beküldeni, mivel ily hallatlan olesóság mellett készletünk hamar el fog fogyni.
Cz'm és egyedül rendelést hely az Osztrák-Magyar birodalomban,
Főraktára a Britannia-ezüst gyárnak:
BLAU & KANN
Bécs, I. Elisabethstrasse Nro. 6.

Stein János

erdélyi muzeum-egyleti könyvtáros és kiadónál megjelent és ugyanott kapható.

KÖZSÉGI FAISKOLA.

Alapvonalak a gyümölcsenyésztésre.

Községek, néptanítók, gazdák számára írta **Kócsi Károly**, a kolozsvári ev. ref. főtanodában a természetrajz r. tanára.

(A szöveg közé nyomott 58 ábrával és egy tervlappal.) Nagy 8-adrét. X. és 200 l. Ára 1 frt 50 kr.

TARTALOM: Előszó. Bevezetés. **I. szakasz. Egy faiskola munkái.** I. Hogy fekdjék a faiskolának szót hely s milyen legyen talaja? 2. A faiskola nagysága, beosztása, elkészítése. 3. A földforgatásról rigolrozás. 4. Trágyakészítés. 5. Hogy szerzik a jó vadfát? 6. Hogy növelik a jó vadfát? 7. Egy faiskola kellékai. 8. Előkészületek az oltvány s beállítására. 9. Mikor szedjük oltó galyat? 10. Az oltás vagy nemesítés módjai. A) **Párosítási módok.** a) Egyszerű párosítás. b) Egyszerű nyelvezés. c) Kettős nyelvezés. d) La. zsás. e) Nyergezés. f) Kettős nyergezés. g) Oldaloltás. h) Völgyelés. B) **Nemesítések hasitással.** a) Földoldali hasítás. b) Egész hasítás. c) Héj alá oltás. C) **Szemeszéről.** 11. Teendők a nemesítés első évében. 12. Hogy növelünk lágymagvú gyümölcsoltványokat? a) Első év. b) Második év. c) Harmadik és negyedik év. d) Ötödik év. 13. Hogy növeljük föl a csontárosokat? **II. szakasz. A loborfa. (piramis) növeléséről.** **III. szakasz. A gyümölcsfák ültetéséről.** 1. Minő égalj alatti és mily fekvésnél tenyész a gyümölcsfa legdusabban? Mily talaj kell a gyümölcsfának? 3. A gödörkésítéséről. 4. Ültetés előtt. 5. Hogy kell ültetni a gyümölcsfát? 6. Az új gyümölcs későbbi kezeléséről. **IV. szakasz. A metszésről.** 1. A metszés czélja. 2. A fák rügyeiről. 3. Ágak, galyak. 4. A gyümölcsrügyek és fészkek. 5. Tavasi metszés. 6. A nyári metszés. **V. szakasz. Régi gyümölcsösök munkái.**

1. A vén fák tisztogatásáról. 2. Hogyan kell a vén fát megifjítani? 3. A fák trágyázásáról. 4. A termékenlén fáról. 5. A fák betegségei. a) Perzsény. b) Rák. c) Mézga. **VI. szakasz. A fák ellenségeiről.** A) **Tavaszi ellenségek.** 1. Bimbófurfár. 2. Rezes eszelőy. 3. Közönséges cserebogár. 4. Szörös és kopott porodár. 5. Galagonya özöndék. 6. Gyűrűs Potrócz. 7. Sárgafajú gypajász. B) **Nyári ellenségek.** 1. Csonti Velész. 2. Oltási Velész. 3. Alma Ilonca. 4. A korpárok. C) **Őszi ellenségek.** 1. Téli Törköny. 1. Nagyétű Pogányka. D) **Téli ellenségek.** **VII. szakasz. Mily gyümölcsfajokat szaporítsunk?** A) Almák. B) Körtek. C) Szilvák. D) Kajsikák. E) Ó-zi barackok. F) Cseresznyék, meggyek. **VIII. szakasz. A bogós gyümölcsök miveléséről.** 1. Az egresről. 2. A veresszőlőről. 3. A málnáról. **IX. szakasz. A téli estékre.** 1. A fák legapróbb alkatrészeiről. 2. A fa szerkezetéről. 3. Miből áll a fák hamva. 4. Hogy jut a táp a fába? E műre feleslegessé tesz minden dícsérgetést azon elismerés, melyet a kor many részéről nyert, ugyanis: a m. kir. oktatásügyészség az erd. gazdasági egylet előterjesztése folytán, a rendelkezése alatt álló ily czélu alapból 400 — négy száz. o. é. forintot utalványozott a boldogult **KÓCSI KÁROLY** özvegyének és árvaának azon érdem elismeréséül, melyet Kócsi Károly „Községi Faiskola“ műve megírása és kiadása által a gazdasági ismeretek terén szerze magának.

Vidékre 1 frt 60 kr. utalvány általi beküldéssel bérmentve

Stein János

könyv- és zeneműkereskedése
Kolozsvárt.

MAGYAR LEXIKON.

MEGJELEN FÜZETEK BEN.

Egy—egy kötet 10 füzetből áll.

Eddig már 25 füzet jelent meg

és folyvást kapható csupán

STEIN JÁNOS

könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt.

Perlmoosi Portland Cement 100 kiló 7 frt.

Kufsteini hydraulikus mész 100 kiló 4 frt.

egész hordó vételnél készfízetés mellett.

DIETRICH SÁMUEL

vas- és fűszer üzletében

Kolozsvárt.

(136)

(8—*)

MOLL SEIDLITZ-POR.

Valódi csak,

ha minden dobozon a sas és az én sokszorozott czégem van lenyomva.

30 év óta a legjobb eredménnyel használt mindennemű **gyomor-betegségek és emésztési bántalmak** (mint étvágytalanság, szorulás stb.) **vértorlódás és aranyér-bántalmak ellen.** Különösen oly egyéneknek ajánlandó, kik ilt életmódot visznek.

Hamisítások bíróság üldöztetnek.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt. oszt. ért.

Francia borszesz és só.

A legmegbízhatóbb orvosok a szenvedő emberiség részére minden belső és fogfájásnál, dült bibák és sebek, rákbajok, úszók, gyuladt szemek, hü-dés és mindennemű sértéseknél stb. stb.

Palackban használati utasítással együtt 80 kr. o. é.

Dorsch-halmáj-zsirolaj

Krohn M. és társai
Bergenben (Norvégiaiban.)

Ezen balmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelembe előforduló faj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható.

Ára egy üvegnek használati utasítással együtt 1 frt o. é.

(69) **Főraktár:** (17—52)

Moll A. gyógyszerész, cs. k. udvari szállító,

Bécs, Tuchlauben.

Raktárak a birodalom minden jó hírnevű gyógyszeráraiban, avagy fűszerkereskedéseiben vannak. Raktár nélkül helyiségekben nagyobb vételnél magánszemélyek is megfelelő árleendőben részesülnek. A t. cz. közönség figyelemztetik **csak** Moll-féle készítményeket kérni és csak is olyanokat elfogadni, melyek védjegyemmel és aláírással ellátva vannak.

Raktárak **Kolozsvárt: Valentini Ad.** gyógyszerész. **Wolff János**, gyógyszer. **Dr. Hintz György**, gyógyszer. **Széki Mikló**, gyógyszer. **Bíró János**, gyógyszer. **Dietrich Sámuel** keresk. Brassóban. **Jekelius Nándor**, gyógyszer. **Fabik Ele**, gyógyszer. **Déván**. **Weisz Adolf**. Szebenben. **Müller K.**, gyógyszer. és **Reisenberger A. F.** Segesvárt. **Teutsch J. B.**

A. MOLL, k. k. Hof-Lieferant, Wien.

A Diána-fürdői intézetben

minden időtájban igénybe vehetők, a legkényelmesebben elhatott **porezellán és rézkados melegfürdők**, ez utóbbiak nagyobb kényelem végett, főképpen gyengélkedőknek és betegeknek, azonnal házhoz is vitetnek.

Ugyszintén a jó hatású **gőzfürdő** számtalan bántalmakban, különféle kitért meleg és hideg zuhanyokkal, naponta a legillendőbb árban élvezhető. A hazamenetelre egy kocsi általi szállításról is van gondoskodva. (19) (8—*)

A mit is ezennel tisztelttel a t. cz. közönségnek számos részvétel végett, tekintve a tetemes kiállítási költségeket, tudomására juttatni kötelességének tartja

Kolozsvárt, 1879.

A Diána-fürdő igazgatósága.

FERENCI IGNÁC
Kolozsvárt, főtér 25. sz.

ajánlja dúsan ellátott

kész férfi, női- és gyermek cipők raktárát,

Legujab nagy választékban, pontos szolgálat és jutányos árak mellett. Mindennemű megrendelések legrövidebb idő alatt teljesítettnek.

T. cz. vidéki megrendelők részére mérték cipő, vagy számszerint azonnal teljesítettnek. (413—10) (26—50)

Üzlethelyiség változtatás.

Tudatni kívánom a nagyérdemű közönséggel, miszerint üzletemet maínapon a Knausz-féle főtéri-ház alatt, — Somlyay és Grébe urak üzlete közt, — levő bolt helyiségbe tettem át.

Helybeli és vidéki megrendelések készséggel és pontosan teljesíteteknek. (159) (4—8)

A nagyérdemű közönség tapasztalt pártfogását jövőre is kéri

tisztelettel:

MATUTSEK JÓZSEF,
cipész.